

Hĺbkové ex post hodnotenie vybraných regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí - formulár

Spracovateľ: Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky
odbor zlepšovania podnikateľského prostredia

Gestor/gestori právneho predpisu: Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky (ďalej ako „MD SR“)

Názov právneho predpisu/právnych predpisov: Zákon č. 93/2005 Z. z. o autoškolách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej ako „zákon o autoškolách“)

Lokalizácia: § 6 ods. 1 písm. o)

Účinnosť: 23. 5. 2020

Regulácia, ktorá je predmetom ex post hodnotenia: Regulácia č. 90

Jasnejšie definovanie pojmu "Nepretržitá prevádzka autoškoly"

Špecifikácia¹:

- Internetový odkaz na legislatívny proces hodnoteného právneho predpisu na portáli Slov-Lex:
.....
- Internetový odkaz na číslo parlamentnej tlače hodnoteného právneho predpisu:
<https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=7478>

Hĺbkové ex post hodnotenie:

- ☒ regulácie/regulácií jedného právneho predpisu
- ☐ navzájom súvisiacich regulácií vo viacerých právnych predpisoch

¹ Informácie sa neuvádzajú, ak bola hodnotená úprava predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015. Pred týmto dátumom neexistovala povinnosť vypracovať Analýzu vplyvov na podnikateľské prostredie.

9.1 Základné informácie k hodnotenej regulácii

9.1.1 Opis regulácie a jej pôsobenia:
Predmetná regulácia pojednáva o udržaní štandardov kvality a bezpečnosti v oblasti výcviku vodičov, pričom poskytuje priestor pre praktické riešenie situácií súvisiacich s vozidlami. Zabezpečenie adekvátnej technickej základne prispieva k bezpečnosti výcviku a k zvyšovaniu kvality prípravy budúcich vodičov, čo má pozitívny dopad na bezpečnosť cestnej premávky. Nepretržitá prevádzka autoškoly znamená, že autoškola musí byť schopná poskytovať svoje služby, ako je výučba teórie, praktický výcvik a iné aktivity spojené s prípravou vodičov, počas celého obdobia svojej registrácie.
9.1.2 Znenie podnetu z podnikateľského prostredia (ak je k dispozícii)
Dôvodom navrhovanej regulácie je potreba posunúť autoškoly do pozície samostatných vzdelávacích inštitúcií. Táto úprava by zabránila situáciám, keď niektoré autoškoly účelovo využívajú krátkodobé nájomné zmluvy na priestory, ktoré nie sú dlhodobo vhodné ani primerané na vzdelávanie. Ide napríklad o využívanie školských priestorov na konkrétny deň alebo hodinu, prípadne o prerobenie nevhodných priestorov (ako sú kočíkárne, sklady, podkrovné miestnosti či suterény) na učebne bez adekvátneho zázemia. Tieto praktiky umožňujú niektorým autoškolám dosahovať neprimerané finančné výhody, čo vedie k možnosti poskytovať dumpingové ceny a tým vytvárať nekalú súťaž. Takéto autoškoly často degradujú výcvik na „obyčajný biznis,“ pričom zanedbávajú zákonom stanovený rozsah teoretickej a praktickej výučby. Výsledkom je, že žiak nedostáva plnú pozornosť, pričom kvalita a obsah výučby výrazne klesajú. Na záverečné skúšky a rovnako do cestnej premávky sa tak dostávajú vodiči, ktorí neabsolvovali predpísaný rozsah hodín výcviku. Títo vodiči sú potenciálnymi účastníkmi dopravných nehôd, keďže nemajú dostatočné vedomosti a zručnosti na zvládanie krízových situácií na cestách. Preto je nevyhnutné, aby regulácia zabezpečila dôslednú kontrolu a zvýšenie štandardov autoškol ako vzdelávacích inštitúcií, čím sa zvýši kvalita výcviku a bezpečnosť na cestách.
9.1.3 Identifikácia dotknutých subjektov:
Ex ante: V ex ante fáze bola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, avšak pre hodnotenú reguláciu neboli identifikované dotknuté subjekty. Ex post: Dotknutými subjektami sú autoškoly v počte približne 600.
9.1.4 Identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie z ex ante fázy (ak bola vykonaná):
V ex ante fáze bola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, avšak pre hodnotenú reguláciu nebol identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie.

9.2 Vyčíslenie dopadu na podnikateľské prostredie – porovnanie predpokladaných (ex ante) a skutočných (ex post) nákladov právneho predpisu²

Tabuľka č. 1: Výpočet skutočných vplyvov regulácie/regulácií (ex post) a ich porovnanie s predpokladanými vplyvmi (ex ante) (údaje sú uvedené po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia pre ex post hodnotenie uvedenú v prílohe č. 9b jednotnej metodiky):

EX POST								EX ANTE ³	EX POST – EX ANTE
Poradové číslo regulácie	Stručný a zrozumiteľný opis regulácie	Lokalizácia	Účinnosť právneho predpisu / regulácie	Kategória dotk. subjektov	Počet subjektov v dotk. kategórii	Náklady na 1 podnik. v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Rozdiel v nákladoch na kategóriu dotk. subjektov v €
90	Jasnejšie definovanie pojmu "Nepretržitá prevádzka autoškoly"	§ 6 ods. 1 písm. o)	23.5.2020	Autoškoly	600	-	-	-	-

² Kalkulácia nákladov sa uvádza pre každé hodnotené ustanovenie právneho predpisu, v prípade kalkulácie pre celý právny predpis ako celok je táto skutočnosť uvedená v lokalizácii.

³ Ex ante časť sa nevypĺňa, ak je regulácia zaradená do Registra ex post podľa bodu 10.3. písm. d) jednotnej metodiky a jej hodnotená úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015.

Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na náklady podnikateľského prostredia a vysvetlenie rozdielu kvantifikácií ex post a ex ante

9.2.1 Spôsob vypočítania vplyvov na podnikateľské prostredie:
Ex ante náklady: V ex ante fáze bola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, avšak pre hodnotenú reguláciu nebol identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť spôsob vypočítania predpokladaných vplyvov na podnikateľské prostredie. Ex post náklady: Náklady sa nedajú vypočítať, pretože nepoznáme ani približný počet autoškôl, ktoré prenajímajú svoje priestory iným subjektom. Úprava regulácie by mala mať pozitívny vplyv na autoškoly v tom zmysle, že autoškoly dodržiajúce pravidlá už nebudú pod silným tlakom na cenu ich služieb, pretože nebude možné „dorovnávať“ nízke ceny kurzov následným prenájmom časti priestorov, ktoré sú určené pre výučbu študentov autoškoly.
9.2.2 Zdroj početnosti (vrátane internetového odkazu na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete):
Zdroje početnosti tvoria interné štatistiky MD SR a Slovenskej komory výcvikových zariadení autoškôl.
9.2.3 Dôvod rozdielu medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post) (ak vznikol):
V ex ante fáze bola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, avšak pre hodnotenú reguláciu nebol identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie. Zároveň ide o reguláciu, pre ktorú nie je možné samostatne kvantitatívne posúdiť skutočné náklady. Z uvedených dôvodov nie je možné uviesť dôvod rozdielu medzi predpokladanými a skutočnými nákladmi.
9.2.4 Dôvod vzniku nepredpokladaných nákladov v ex ante fáze:
V ex ante fáze bola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, avšak pre hodnotenú reguláciu nebol identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť náklady nepredpokladané v ex ante fáze.

9.3 Ex post konzultácie s podnikateľskými subjektami a gestorom právneho predpisu

9.3.1 Účastníci, forma, termíny a časový rozsah ex post konzultácií:

GESTOR PRÁVNEHO PREDPISU – Zúčastnení zástupcovia:

Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky
sekcia cestnej dopravy a pozemných komunikácií, odbor cestnej dopravy

PODNIKATELSKÉ SUBJEKTY:

Cielené konzultácie:

Oslovené subjekty (obchodné meno, IČO):

Slovenská komora výcvikových zariadení autoškôl,
36068811 (ďalej ako „SKVZA“)

Zúčastnené subjekty:

Áno ☒ Nie ☐

Forma a termín vykonania konzultácií:

Oslovené subjekty:

SKVZA

Forma:

osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐

Dátum vykonania:

2. 10. 2024

Verejné konzultácie:

Trvanie verejných konzultácií: od 16. 09. 2024 do 27. 09. 2024

Forma a termín vykonania konzultácií:

Do verejných konzultácií sa nezapojili žiadne ďalšie podnikateľské subjekty.

9.3.2 Vyjadrenie podnikateľských subjektov k regulácii:

- vznesené pripomienky voči zneniu regulácie,
- konkrétne problémy regulácie alebo prekážky, ktoré regulácia spôsobuje v praxi.

SKVZA predložila pripomienky, v ktorých upozorňujú na potrebu regulácie autoškôl, aby sa zabezpečila ich kvalita a férové podmienky na trhu. Ďalším problémom je úmyselné obchádzanie povinností, ako je registrácia platcu DPH prostredníctvom opakovaných zmien vlastníctva medzi rodinnými príslušníkmi alebo prevádzkovaním „jednoautových autoškôl“ cez samostatných živnostníkov. Tieto praktiky znižujú štandardy a vytvárajú nerovné podmienky na trhu. Navrhujú zaviesť povinnosť nepretržitej prevádzky s primeraným zázemím (učebne, тренажеры, čakárne), čo by zvýšilo kvalitu výcviku a viedlo k príprave lepších vodičov. Štátny odborný dozor (ďalej len „ŠOD“) nevie vykonať kontrolu subjektov, ktoré nemajú stálu prevádzku. Autoškoly vykonávajú výcvik úmyselne v časoch, kedy už kontrolné orgány nepracujú a administratívu vykonávajú napr. na domácej adrese, čo znovu znevýhodňuje poriadne stále prevádzky. Tento krok by podporil aj cieľ EÚ znížiť počet usmrtených na cestách o 50 % do roku 2030 a dosiahnuť nulovú hodnotu usmrtených osôb do roku 2050.

9.3.3 Vyjadrenie gestora k:

- dôvodu vzniku právneho predpisu/regulácie, opis problému, ktorý má riešiť,
- výsledku pôsobenia regulácie vo vzťahu k riešenému problému,
- plneniu cieľa regulácie vo vzťahu k riešenému problému,
- vzniku nepredvídateľných vplyvov (ak sa vyskytli),
- podnetu z podnikateľského prostredia,
- vzneseným pripomienkam podnikateľských subjektov k zneniu regulácie a pôsobeniu v praxi.

Regulácia vznikla kvôli nutnosti definovať pre autoškoly povinnosť nepretržite disponovať schválenou technickou základňou počas celej doby platnosti registrácie. Základňa zahŕňa priestory, zariadenia a technické vybavenie, ktoré spĺňajú zákonom stanovené požiadavky na bezpečnosť, vybavenie a funkčnosť pre poskytovanie výcviku vodičov. Zabezpečenie adekvátnej technickej základne prispieva k bezpečnosti výcviku a k zvyšovaniu kvality prípravy budúcich vodičov, čo má pozitívny dopad na bezpečnosť cestnej premávky. MD SR, ako gestor právneho predpisu, aktívne komunikuje so zástupcami podnikateľských subjektov, ktorí už predniesli obavy zo stále rozširujúcej praxe autoškôl, ktoré prenajímajú svoje aktuálne nevyužívané priestory technickej základne iným podnikateľským subjektom a na iné účely, ako je kurz podľa § 2 ods. 1 zákona o autoškolách. Gestor prejavil ochotu aktívne riešiť túto problematiku.

9.3.4 Alternatívne riešenia z pohľadu podnikateľských subjektov

- návrhy na zmeny v právnom predpise (úprava znenia/zrušenie regulácie),
- návrhy na úpravu aplikačnej praxe,
- príklady alternatívnych riešení alebo osvedčených postupov z iných krajín (dobrovoľné),
- očakávaná úspora nákladov v dôsledku úpravy / zrušenia regulácie (dobrovoľné).

SKVZA navrhuje upraviť znenie regulácie v § 6 ods.1 písm. o) zákona o autoškolách takým spôsobom, aby technickú základňu nemohol využívať iný podnikateľský subjekt na iný účel, ako je kurz vodičského oprávnenia.

9.3.5 Vyjadrenie gestora k alternatívnym riešeniam:

Gestor vyjadril súhlas s návrhom podnikateľského subjektu na upresnenie znenia technických základní autoškôl, aby technickú základňu nemohol využívať iný subjekt na iný účel, ako je kurz podľa § 2 ods. 1 zákona o autoškolách, tzv. vodičský kurz.

9.4 Stanovisko spracovateľa k právnemu predpisu a jeho vplyvu na podnikateľské prostredie

9.4.1 Stanovisko k pôsobeniu právneho predpisu/regulácie na podnikateľské prostredie, k optimálnosti jej nastavenia a k optimálnosti nastavenia jej aplikačnej praxe:

Spracovateľ súhlasí s predkladateľom, že problematika regulácie autoškôl a ich technických základní je aktuálnou výzvou. Súčasná situácia ukazuje na určité medzery v legislatíve týkajúcej sa zabezpečenia kvality výcviku vodičov a rovnakých podmienok pre všetkých poskytovateľov služieb v tejto oblasti. Zásadným problémom je obchádzanie povinností niektorými subjektmi, najmä v otázke prenajímania základní na iné účely, čo môže viesť až k zníženiu kvality výcviku a narušeniu rovnováhy na trhu. V minulosti boli pravidlá pre technické základne autoškôl menej prísne, čo umožňovalo vznik „dočasných“ alebo „zdieľaných“ základní, ktoré neslúžili primárne na účely výcviku vodičov. Táto prax viedla k neefektívnym kontrolám zo strany Štátneho odborného dozoru, pretože niektoré autoškoly vykonávali výcvik mimo štandardných kontrolných hodín alebo administratívu riešili na súkromných adresách.

9.4.2 Stanovisko k alternatívnym riešeniam, ktoré môžu zlepšiť podnikateľské prostredie:

Navrhovaná úprava reflektuje potrebu zabezpečiť vysokú kvalitu výcviku vodičov prostredníctvom zavedenia povinnosti nepretržitého disponovania schválenou technickou základňou. Táto základňa by mala spĺňať zákonom stanovené požiadavky na bezpečnosť, vybavenie a funkčnosť. Cieľom je eliminovať praktiky, ktoré narušajú rovné podmienky na trhu, a zvýšiť dôveru verejnosti v systém prípravy nových vodičov.

Spracovateľ víta aktívnu participáciu MD SR ako gestora právneho predpisu k tejto problematike a jeho súhlasné stanovisko s návrhom legislatívne upraviť § 6 ods. 1 písm. o) zákona o autoškolách, čím by sa zabezpečilo, že technickú základňu autoškoly nemôže využívať iný podnikateľský subjekt na iné účely. Navrhovaná úprava predstavuje dôležitý krok k profesionalizácii sektora autoškôl.

9.4.3 Odporúčenie spracovateľa:

- ☐ ponechať reguláciu ☒ upraviť reguláciu ☐ zrušiť reguláciu bez náhrady
- ☐ upraviť aplikačnú prax

9.4.5 Ak spracovateľ navrhuje reguláciu alebo aplikačnú prax upraviť, tak uvedie ako a akých právnych predpisov / ustanovení právnych predpisov (aj súvisiacich právnych predpisov) sa má úprava dotknúť:

Ministerstvo hospodárstva SR víta aktívny prístup SKVZA a MD SR pri riešení tejto problematiky a odporúča pokračovať v legislatívnych krokoch, ktoré povedú k implementácii predmetného návrhu. Cieľom by malo byť doplnenie textácie do aktuálneho znenia § 6 ods. 1 písm. o) zákona o autoškolách takým spôsobom, aby sa predišlo využívaniu schválenej technickej základne autoškôl aj inými podnikateľskými subjektami a na iné účely, ako je v zákone o autoškolách definované. Gestor je pripravený upraviť reguláciu najskôr do konca roku 2026.

9.5 Vyjadrenie gestora právneho predpisu k vykonanému hĺbkovému ex post hodnoteniu⁴

9.5.1 Pripomienky gestora právneho predpisu k procesu ex post hodnotenia:
Gestor právneho predpisu nemal pripomienky k procesu ex post hodnotenia.
9.5.2 Vyjadrenie gestora k obsahu stanoviska spracovateľa:
Gestor právneho predpisu nemal pripomienky k procesu ex post hodnotenia.

⁴ Časť 9.5 je v zmysle bodu 10.2. JM vyplnená v prípade, ak gestor právneho predpisu zaslal spracovateľovi vyjadrenie k vykonanému ex post hodnoteniu do 30 kalendárnych dní od ukončenia hĺbkového ex post hodnotenia